

**DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW GRUPY DOCELOWEJ
W ZESPOLE SZKÓŁ IM. K. KAŁUŻEWSKIEGO I J. SYLLI W ZDUŃSKIEJ WOLI
- III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO.**

Celem poniższej diagnozy jest zidentyfikowanie potrzeb uczniów w zakresie realizacji projektów edukacyjnych, różnych form zajęć rozwijających uzdolnienia, dodatkowych zajęć dydaktyczno – wspomagających, organizacji kółek zainteresowań, warsztatów oraz potrzeb nauczycieli w zakresie wykorzystywania narzędzi TIK, uczestniczenia w szkoleniach indywidualnych i grupowych oraz identyfikacja barier związanych z tymi działaniami.

Badanie potrzeb prowadzone było wśród następujących grup: uczniowie, rodzice, nauczyciele oraz kandydaci do klasy I liceum.

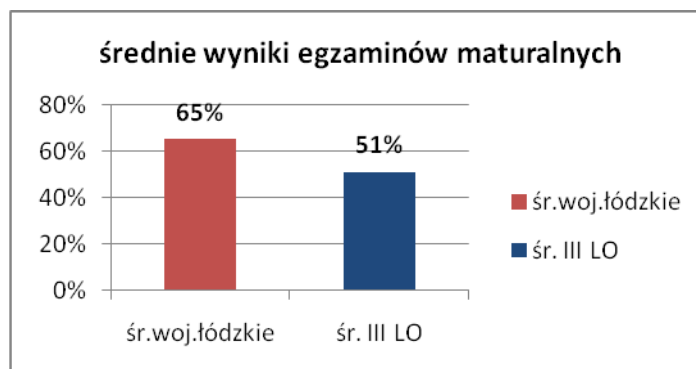
Diagnoza przeprowadzona została w oparciu o:

- analizę wyników egzaminów maturalnych – sesja 2015,
- badania ankietowe wśród potencjalnych uczestników projektu, czyli uczniów klas I i II liceum,
- badania ankietowe oraz rozmowy z nauczycielami uczącymi przedmiotów ogólnokształcących,
- rozmowy z uczniami klas I i II oraz ich rodzicami,
- analizę wniosków kandydatów ubiegających się o przyjęcie do liceum.

I. ANALIZA WYNIKÓW EGZAMINU MATURALNEGO - sesja 2015

Do egzaminu przystąpiło 15 absolwentów III Liceum Ogólnokształcącego.

Wykres 1. Zestawienie średnich wyników egzaminów maturalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OKE

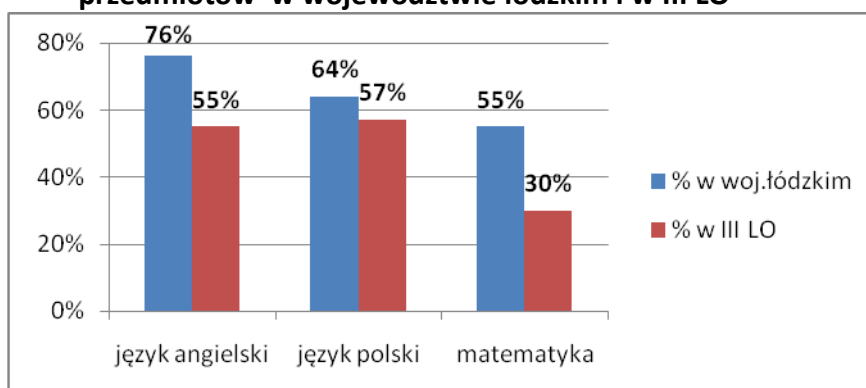
Średni wynik egzaminów maturalnych w województwie łódzkim, z przedmiotów zdawanych na poziomie podstawowym, wynosi 65%, natomiast w III Liceum Ogólnokształcącym wynosi – 51%. Jest to wynik dużo niższy niż średni wynik w województwie łódzkim. Zestawienie średnich wyników uzyskiwanych z poszczególnych przedmiotów wskazuje na to, że najniższe wyniki osiągają uczniowie z matematyki. (tabela poniżej)

Tab.1.

Średnie wyniki egzaminów pisemnych według przedmiotów – poziom podstawowy

przedmiot	Średni wynik w woj. łódzkim	Średni wynik w III LO
Język angielski	76%	55%
Język polski	64%	57%
Matematyka	55%	30%

Wykres 2. Zestawienie średnich wyników egzaminów pisemnych według przedmiotów w województwie łódzkim i w III LO

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OKE

Największe dysproporcje między średnimi wynikami osiąganymi w województwie łódzkim a w III Liceum Ogólnokształcącym dotyczą matematyki. W sesji letniej 2015 egzamin zdało

8 uczniów. Sytuacja uległa zmianie po sesji poprawkowej, do której przystąpiło 7 uczniów, z których 6 egzamin zdało. Średni wynik z egzaminu poprawkowego z matematyki wynosił 37%.

Powyższa analiza nasuwa wnioski, iż konieczne jest podjęcie działań, mających na celu wzmocnienie i rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów.

II. ANALIZA GRUPY DOCELOWEJ

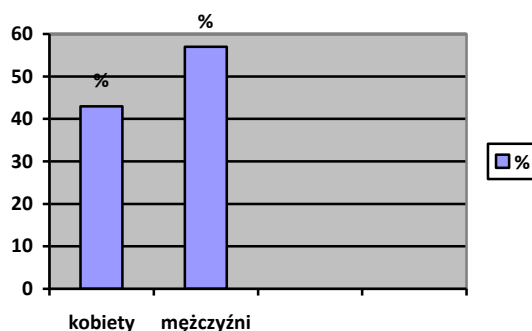
Tab.2. Stan osobowy uczniów w podziale na płeć

Klasa	kobiety	mężczyźni	razem
II	12	20	32
I	14	21	35
Kandydaci do klasy I	18	17	35
łącznie liczba	44	58	102

Źródło: dane z dokumentacji szkolnej

W klasach I i II liceum ogólnokształcącego uczy się 67 uczniów, wśród których jest 26 kobiet i 41 mężczyzn, co stanowi 39% kobiet oraz 61% mężczyzn. Grupę docelową stanowią również uczniowie, którzy od września 2016r. rozpoczną naukę w III Liceum Ogólnokształcącym. Ich liczba wynosi 35 osób, z czego 18 to kobiety, 17 mężczyzn. Stan osobowy w podziale na płeć kształtuje się zatem następująco: 43% - stanowią kobiety, 57% mężczyźni.

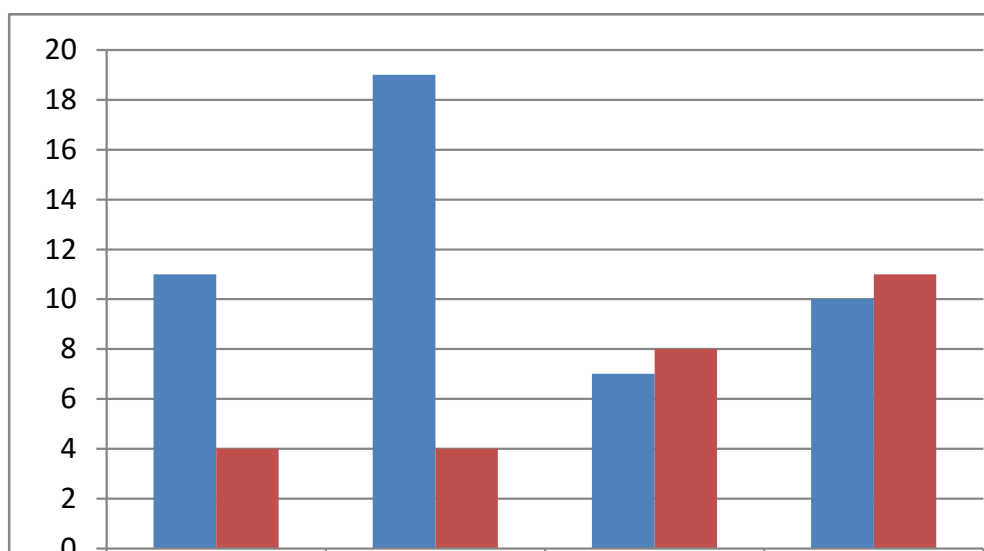
Wykres 3. Stan osobowy w podziale na płeć

Źródło: dane z dokumentacji szkolnej

Dokonując analizy grupy docelowej, zwrócono uwagę na miejsce zamieszkania uczniów.

Wykres 4. Miejsce zamieszkania uczniów liceum

Źródło: dane z dokumentacji szkolnej

Według danych z dokumentacji szkolnej wynika, że 64% uczniów mieszka na terenach miejskich, 36% uczniów mieszka na terenach wiejskich. Ta sytuacja wpływa na tworzenie się barier dotyczących możliwości uczestnictwa w dodatkowych formach podnoszących kompetencje uczniów. Uczniowie z terenów wiejskich czy małych miejscowości mają ograniczony dostęp do specjalistycznych ośrodków szkoleniowych (np. prowadzących kursy przygotowawcze do matury). Dużą barierą jest również kwestia dojazdów. Z 67 uczniów tylko 1 osoba mieszka w dzielnicy Karsznice. Pozostali uczniowie dojeżdżają do szkoły lub mieszkają w bursie.

Jeśli chodzi o kandydatów do szkoły, z danych wynika, że 17 osób zamieszkuje tereny wiejskie, co stanowi 49% grupy (w tym jest 9 kobiet i 8 mężczyzn). Żaden z kandydatów nie mieszka w dzielnicy Karsznice, zatem całą grupę stanowią osoby, które będą dojeżdżać do szkoły lub zamieszkają w bursie.

W grupie docelowej znajdują się także osoby posiadające opinie poradni psychologiczno – pedagogicznej (7mężczyzn). Szkoła umożliwi pomoc w wyrównywaniu szans edukacyjnych i niweluje bariery, które mogłyby uniemożliwić rozwój w/w uczniom.

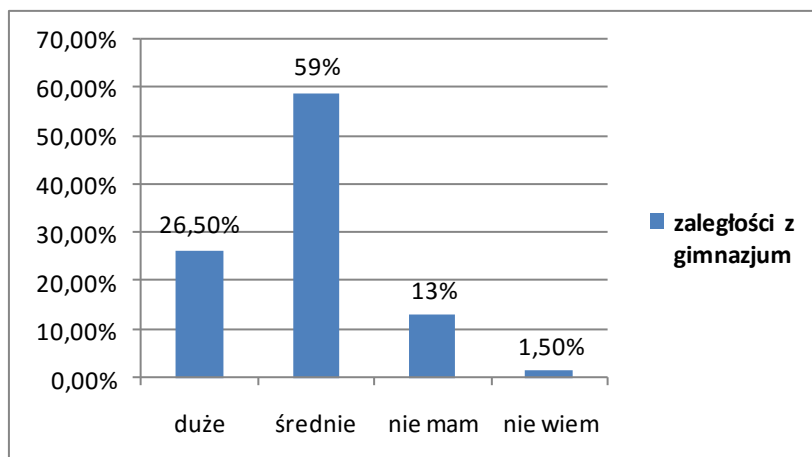
III. ANALIZA POTRZEB UCZNIÓW KLAS PIERWSZYCH I DRUGICH LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

Wśród uczniów klas I i II liceum przeprowadzone zostały ankiety dotyczące potrzeb

w zakresie planowanego projektu edukacyjnego. Badanie przeprowadzone zostało 18.12.2015r. Wzięto w nim udział 65 uczniów z 67 uczących się w klasach I i II , co stanowi 97% grupy.

Pytania ankietowe dotyczyły w szczególności kompetencji matematycznych uczniów.

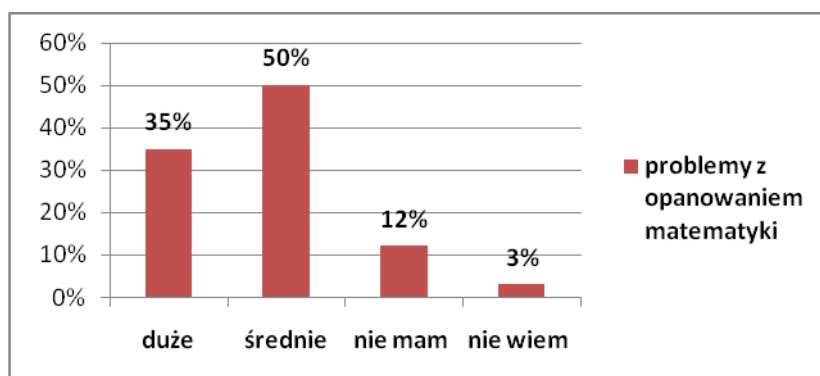
Wykres 4. Stan opanowania kompetencji matematycznych z zakresu gimnazjum

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

26,5% ankietowanych uważa, że ma duże zaległości z matematyki z zakresu szkoły gimnazjalnej, natomiast 59% twierdzi, że zaległości są średnie. Tylko 13 % jest zdania, że nie ma zaległości z poprzedniego etapu nauczania. Powyższy stan wpływa niewątpliwie na dalsze osiągnięcia uczniów, co obrazuje kolejny wykres, dotyczący opanowania bieżącego materiału z matematyki.

Wykres 5. Stan opanowania bieżących kompetencji matematycznych

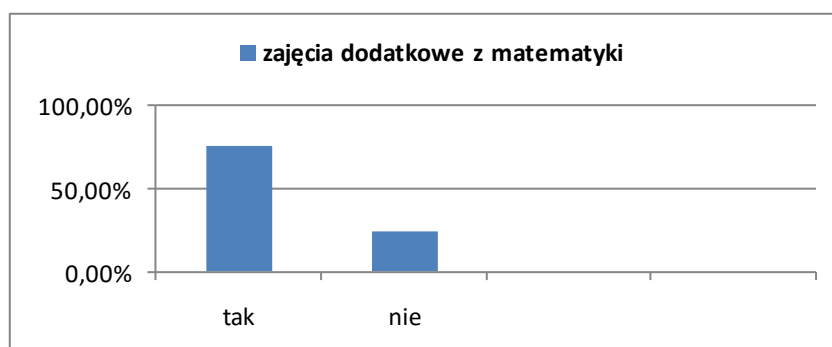
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Tylko 12 % ankietowanych uznało, że nie ma problemów z opanowaniem bieżącego zakresu materiału z matematyki, 35% uznaje swoje problemy jako duże, 50% jako średnie.

Rozwiązaniem powyższych problemów mogłyby być zajęcia dodatkowe – wyrównujące

i utrwalające wiadomości. Uczniowie wykazują duże zainteresowanie taką formą zdobywania wiedzy.

Wykres 6. Zainteresowanie uczestnictwem w zajęciach pozalekcyjnych z matematyki

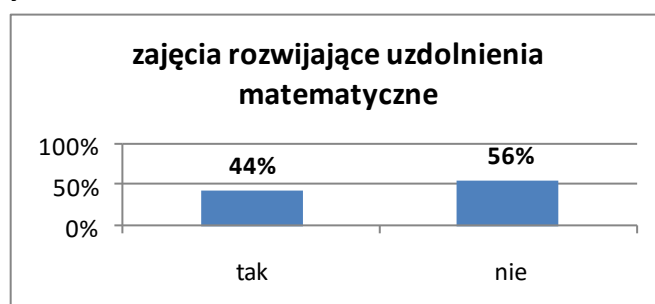
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

77% ankietowanych uznało, że chętnie uczestniczyłoby w zajęciach pozalekcyjnych z matematyki, prowadzonych w niewielkich grupach. Uczniowie w rozmowach, które odbyły się po przeprowadzeniu ankiet, argumentowali chęć uczestnictwa w w/w zajęciach.

Wymieniali między innymi:

- możliwość ćwiczenia i utrwalania treści sprawiających trudności,
- możliwość korzystania z pomocy nauczyciela w przypadku problemów (rozwiązując zadania samodzielnie, nie zawsze obierze się odpowiedni tok myślenia)
- względy finansowe (zajęcia nieodpłatne w przeciwieństwie do korepetycji)
- względy czasowe (zajęcia na terenie szkoły, nie trzeba tracić czasu na dojazd do innych ośrodków szkoleniowych)

Wykres 7. Zainteresowanie uczestnictwem w zajęciach rozwijających kompetencje matematyczne

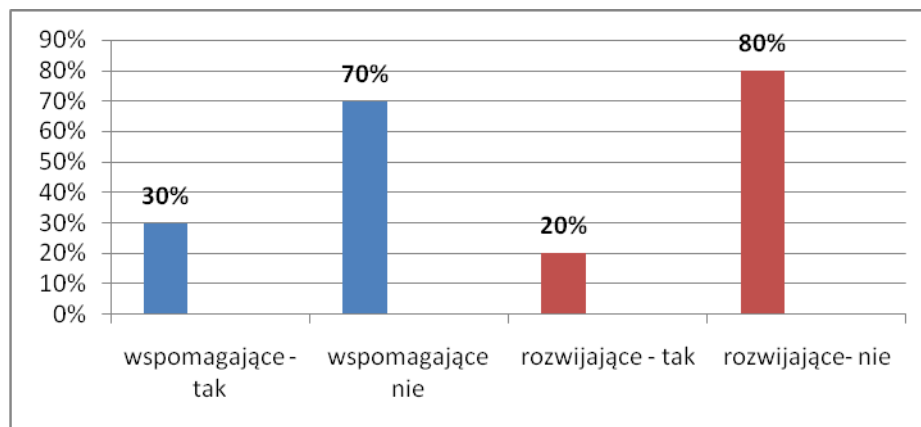
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Z zestawienia wynika, że zajęcia rozwijające uzdolnienia matematyczne cieszą się mniejszym zainteresowaniem niż zajęcia wyrównujące wiedzę. 44% badanych wyraziło chęć

uczestnictwa w takich zajęciach. Jest to raczej zrozumiałe, ponieważ uczniowie, którzy uznali, że mają zaległości (a jest ich większość), chcieliby uczestniczyć w zajęciach wyrównujących i utrwalających wiadomości.

Kolejne pytania zawarte w ankiecie dotyczyły korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych, kompetencji cyfrowych uczniów.

Wykres 8. Zainteresowanie uczestnictwem w zajęciach z informatyki

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

30% ankietowanych wyraziło chęć uczestnictwa w zajęciach wspomagających z informatyki (w szczególności programy Word, Excel). Rozmowy z nauczycielami potwierdziły potrzebę wprowadzenia tego typu zajęć. Ich zdaniem, wielu uczniów ma problemy z wykonywaniem podstawowych operacji w w/w programach. W szkole istnieje także grupa uczniów – 20% ankietowanych, która wyraziła zainteresowanie zajęciami rozwijającymi kompetencje informatyczne (grafika komputerowa).

Identyfikacja potrzeb uczniów liceum ogólnokształcącego opierała się także na rozmowach przeprowadzonych z samymi uczniami (w czasie godzin wychowawczych) oraz z ich rodzicami (podczas wywiadówek, które odbyły się w X i XI 2015r.)

Rodzice również są zdania, że dodatkowe zajęcia z matematyki rozwiązałyby problemy wielu uczniów. Mogliby oni rozwijać kompetencje matematyczne, co zwiększyłoby ich szansę na osiągnięcie zadowalających wyników na egzaminie maturalnym, a co za tym idzie, dałoby dobre przygotowanie do zatrudnienia lub kontynuacji nauki.

Rodzice również potwierdzili wymieniane w analizie grupy docelowej bariery. Zwrócili uwagę również na bariery finansowe. Większość rodziców uznała, że trudna sytuacja materialna nie pozwala im na finansowanie dodatkowych zajęć (np. korepetycji, kursów).

Rodzice oraz uczniowie mają świadomość, że ważne jest rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych, niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw i umiejętności. Wymierne efekty mogą przynieść zajęcia z psychologiem i doradcą zawodowym. Wśród przedstawionych rodzicom i uczniom zajęć, dużym zainteresowaniem cieszyły się następujące zagadnienia:

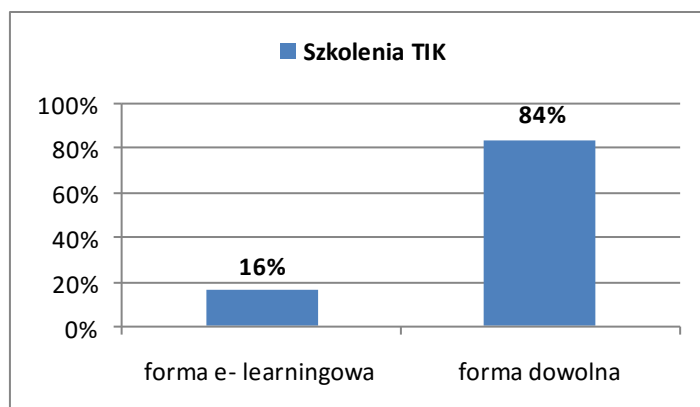
- Umiejętność oceny i identyfikacji mocnych i słabych stron
- Współpraca w zespole
- Zarządzanie własnym czasem
- Stres i metody jego pokonywania
- Przygotowanie aplikacji o pracę

IV. ANALIZA POTRZEB NAUCZYCIELI

Potrzeby nauczycieli w zakresie tworzenia warunków do ulepszenia procesów dydaktycznych oraz podnoszenia własnych kompetencji i kwalifikacji, które pozwolą na korzystanie z TIK oraz lepszego przygotowania uczniów do zatrudnienia lub kontynuacji nauki określone zostały na podstawie ankiet wypełnionych przez 19 nauczycieli, co stanowi 90,4% uczących przedmiotów ogólnokształcących.

100% ankietowanych odpowiedziało, że chciałoby mieć dostęp do narzędzi TIK w czasie prowadzenia zajęć. 37% nauczycieli uznało, że nie posiada aktualnych kompetencji i kwalifikacji w zakresie korzystania z narzędzi TIK.

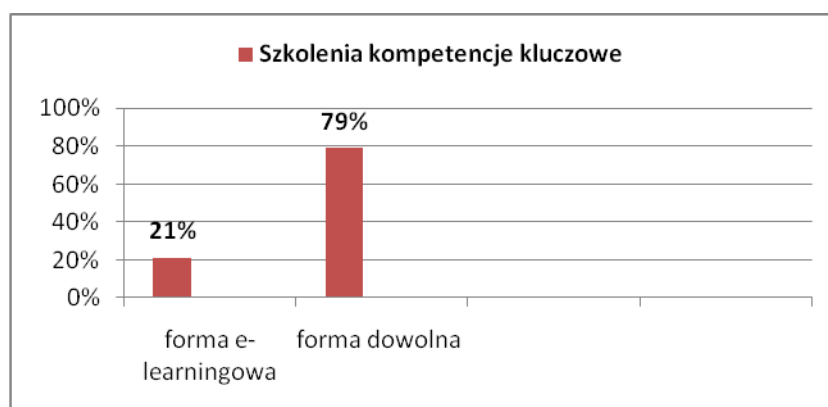
Wykres 9. Uczestnictwo w szkoleniach z wykorzystania TIK

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

100% ankietowanych nauczycieli wyraziło chęć uczestnictwa w szkoleniach z zakresu obsługi i wykorzystania narzędzi TIK w pracy nauczyciela, z czego 16% preferowałoby formę e-learningową, natomiast pozostałym forma szkolenia jest obojętna.

Wykres 10. Szkolenia z zakresu kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych

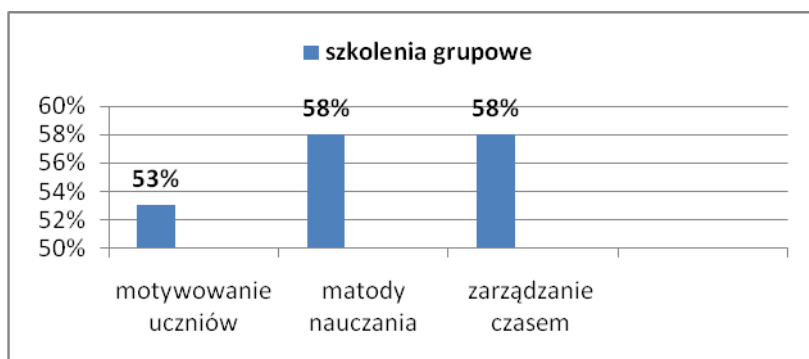

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

90% ankietowanych uważa, że posiada umiejętności i kompetencje w zakresie kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych, ale mimo to, wszyscy ankietowani (100%) chcieliby uczestniczyć w szkoleniach dotyczących kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych, niezbędnych na rynku pracy oraz kształtowania właściwych postaw i umiejętności. 21% preferowałoby formę e-learningową, pozostałym (79%) forma jest obojętna.

W ankiecie przedstawione zostały propozycje szkoleń indywidualnych i grupowych, z których nauczyciele mogliby skorzystać.

Wykres 11. Zainteresowanie szkoleniami grupowymi

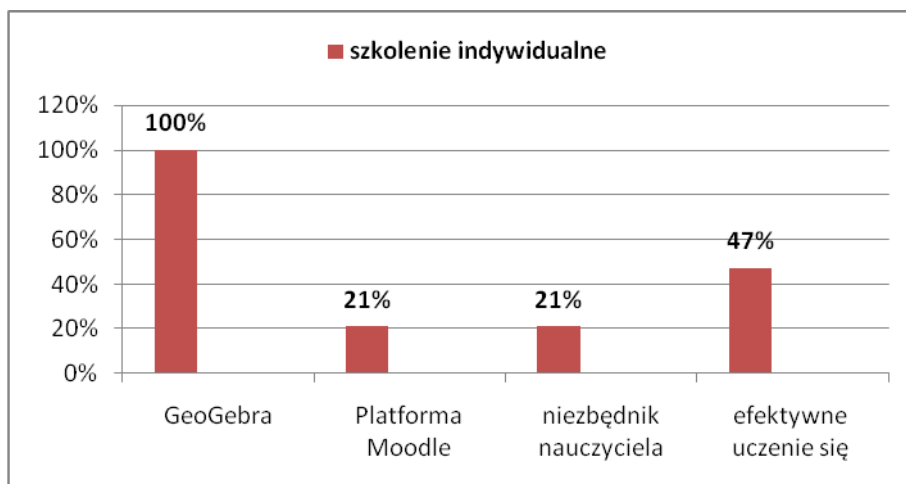

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Szkolenia grupowe:

1. Motywowanie uczniów dzięki wykorzystaniu nowoczesnych technologii na lekcji – chęć uczestnictwa wyraziło 53% ankietowanych (10 nauczycieli)
2. Metody nauczania w celu pobudzania kreatywności i pracy zespołowej wśród uczniów – 58% (11 nauczycieli) – wyraziło chęć uczestnictwa
3. Wszystko na czas – czyli skuteczne metody zarządzania czasem nauczyciela – również 58% (11 nauczycieli)

Wykres 12. Szkolenia indywidualne

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Szkolenia indywidualne:

GeoGebra – program wzbogacający lekcje matematyki – z tego szkolenia chcieliby skorzystać 100% nauczycieli, którzy uczą matematyki lub rozpoczęli studia podyplomowe z zakresu matematyki – 3 osoby

Platforma Moodle dla nauczycieli – 21% (4 nauczycieli)

Niezbędnik nauczyciela 2.0 – również 21% - 4 nauczycieli

Strategie efektywnego ucznia się – 47% - 9 nauczycieli

Wyniki ankiet potwierdzają założenie, że nauczyciele wyrażają chęć doskonalenia, a mając już pewne kompetencje i kwalifikacje, chcą je wzbogacać i doskonalić.

Więszym zainteresowaniem cieszą się szkolenia grupowe niż indywidualne.

Z przeprowadzonych z nauczycielami rozmów po wypełnieniu ankiet wynika, że mają oni świadomość ustawicznego doskonalenia zawodowego. Wiedzą, że pogłębianie umiejętności, poszerzanie wiedzy, poznawanie nowych metod i form pracy z uczniami przynosi wymierne efekty. Nauczycielom zależy, aby uczniowie osiągnęli jak najwyższe wyniki na egzaminach zewnętrznych, a także rozwijali kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy.

Reasumując, zarówno uczniowie, nauczyciele jak i rodzice widzą potrzebę rozwijania i doskonalenia kompetencji kluczowych uczniów oraz doskonalenia nauczycieli w celu osiągnięcia jak najlepszych efektów. Należy to robić, organizując dodatkowe kursy czy zajęcia pozalekcyjne.

Na podstawie przedstawionej analizy potrzeb zostanie napisany projekt, który będzie obejmował takie zadania, jak:

Uczniowie:

- Zajęcia wyrównujące wiedzę i umiejętności z matematyki,
- Zajęcia rozwijające kompetencje matematyczne,
- Zajęcia wspomagające z informatyki,
- Zajęcia rozwijające z informatyki,
- Zajęcia z psychologiem i doradcą zawodowym,
- Wyjazdy studyjne – rozwijające kompetencje językowe.

Nauczyciele:

Szkolenia grupowe i indywidualne:

- wykorzystanie TIK,

- kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych.

